

III. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA SENIORSKÉHO DIVADLA

**KLUB STARÝ PIVOVAR
A DŮM KULTURY
KROMĚŘÍŽ
30.10. - 1.11.1998**

**V RÁMCI OSLAV 150. VÝROČÍ ŘÍŠSKÉHO SNĚMU
A POD ZÁŠTITOU MINISTERSTVA KULTURY ČR**

POŘADAJÍ:

**MĚSTO KROMĚŘÍŽ
DŮM KULTURY KROMĚŘÍŽ
ASOCIACE DIVADELNÍCH AMATÉRŮ
ČESKÉ STŘEDISKO AITA/IATA
IPOS - ARTAMA PRAHA
SPOLEČNOST AMATÉRSKÉ DIVADLO A SVĚT
SVAZ ČESKÝCH DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ
VOLNÉ SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ**

Národní přehlídka seniorského divadla Kroměříž 1998

PROGRAMOVÁ SKLADBA

(KSP = KLUB STARÝ PIVOVAR,
DK = DIVADELNÍ SÁL DOMU KULTURY)

pátek 30.10.

KSP 14:00-16:00	Prezence a ubytování
KSP 16:30-17:30	Maňáskový soubor seniorů Zdravíčka Třebíč Miloš Blaha: Loupežnická pohádka (pro 9-12 let)
17:30-19:00	v e č e ř e
KSP 19:00-20:25	Koncert stálíc hereckého ochotnického Parnásu
KSP 21:00-21:50	Miroslav Částek Antoine de Saint Exupéry: Citadela
KSP 22:00-24:00	Povídání o viděném

sobota 31.10.

KSP 9:00-10:20	Drobničky aneb Čapek - Nicolaj - Averčenko
	- Seniorská skupina DS ADA Praha (Miroslav Rada a Jana Kadeřávková) Karel Čapek: Telegram (dramatizace povídky) - Jaroslava Mikešová (DS MÁJ Praha) Aldo Nicolaj: Sůl a tabák - DS Havlíček Neratovice Arkadij Averčenko: Klíč (aktovka)

KSP 10:45-11:20	Adivadlo Havlíčkův Brod Bohuslav Reynek: Krajina oblačných ptáků
KSP 11:30-13:00	Povídání o viděném
13:00-14:30	o b ě d
KSP 14:30-15:05	Seniorská skupina souboru Jiráskova divadla v Hronově Jan Karafiát, bří Čapkové: Kořistníci
KSP 16:00-17:20	Bílé divadlo Ostrava Samuel Beckett: Šťastné dny Krappova poslední páska
17:20-19:00	v e č e ř e
KD 19:00-20:45	Seniorentheater (SeTa) Düsseldorf, Německo Heinrich Heine, William Shakespeare, Johan Wolfgang Goethe: Heine, Shakespeare und Co.
KSP 21:15-22:45	Povídání o viděném

neděle 1.11.

KSP 10:00-11:45	Nezávislá scéna DK Kroměříž Hana Buchtová: Jak na to (komedie)
KSP 12:00-13:30	Závěrečné posezení u společného stolu a zakončení přehlídky

Maňásková skupina seniorů ZDRAVÍČKA
- loutkářského souboru při MěKS Třebíč

Miloš Blaha podle bratří Grimmů:

Loupežnická pohádka

Pimprlová hra o osmi obrazech pro děti od 5 do 12 let

režie a scénografie:	Miloš Blaha
loutky a světla:	Ája Novosadová
asistent režie:	Miloš Šolda Nejedlý
odborná spolupráce:	Mirko Matoušek
děj sledují:	Eva Mušková, Věra Svobodová
hudební nastudování:	hudební skupina Vítriol pod vedením Aloise Berouna

osoby a obsazení:

Milda a taky Mrňous:	Miloš Šolda Nejedlý
Fandaa Frňous a taky Hospodář Hruban:	František Čaha
Schovanka Bára:	Eva Müllerová
Kohout Kokrháč:	Alena Bláhová a Miloš Svoboda
Kočka Minka:	Eva Mušková a Jiřina Kubátová
Kozel Bohouš:	Anna Schützová a Miloš Blaha
Les a Rambajs:	Alena Bergmanová, Věra Svobodová a celý soubor

housle:	A. Beroun
klarinet:	M. Svoboda
klávesy:	L. Brabcová a A. Joura
bicí:	F. Čaha



KONCERT STÁLIC HERECKÉHO OCHOTNICKÉHO
PARNÁSU

1. Rudolf Faltejsek (Hradec Králové)

Carlo Goldoni: **Lhář**

(prolog ke hře)

2. Dušan a Eva Zakopalovi (Aureko II Ostrava)

Karel Čapek: **Kniha apokryfů - O deseti spravedlivých**

Slovo o souboru:

Slovo o nás, sami o sobě. Za označením jedince, ale také za každým individuálním vystoupením se vždy skrývá mnohem víc osob. Divadlo je přece disciplína sociální. Zázemí vytváří především rodina, přátelé - pomocníci a také prostor, kde člověk vystupuje. V současné době však nám pro divadlo jednoho herce pomalu zůstává jen to rodinné zázemí. Monologům, individuálním výstupům se věnujeme (spíše mužská polovice) již několik let. Projedili jsme mnohé přehlídky Pohárku SČDO, ale také Cyránův kord. Cesta k monologům vedla přes dlouholetou ochotnickou činnost v několika souborech (Zlín, Praha, Ostrava 2x) Jednoho dne vznikla touha udělat si to, co na jevišti nešlo a také zkusit to jinak. Je těch postav už řádka: Adam Stvořitel, Cyrano, Pisthetairos z Aristofanových Ptáků, Zoščenkův Pán na banketě, Ilja Cvorovič z Balkánského špiona, Nuchin a Dr. Galén. Zkušenosti z monologů vyvrcholily „vanmenšou“, jinak DÍH B. Polivky: Nejsem svůj pes. Žel, zaměstnání a funkční povinnosti přerušily aktivní ochotnickou hereckou činnost na dobu 5 let! A zatím čas nás od zaměstnaneckých povinností osvobodil a také posunul do důchodového věku. Děláme divadlo od studentských (žakovských) let a doufáme, že v seniorském věku nám zdraví a čas dají, abychom chytili třetí dech. Chuť by zatím byla.

Eva a Dušan Zakopalovi

3. Jiří Kubina (DS Červený Kostelec)

Alois Jirásek: **Lucerna**

(monolog Vodníka Ivana)

4. Ludmila Cápková (DS Kroměříž)

Stephen Leacock: **Paní Nezmejlilová kupuje starožitnosti**

(dramatizace povídky)

Slovo o autorovi:

Leacock (líkok) Stephen (Butler), 30.12.1869 Swanmore (Anglie) - 28.3.1944 Toronto, kanadský humorista a esejista. R. 1910 vydal Svou první sbírku humoristických črt Literary Lapses (Literární poklesky, český výbor 1963) a od té doby publikoval v průměru jednu sbírku rozmanitých humorných dílek ročně. Bujný smysl pro legraci z něj učinil nejznámějšího humoristu v anglicky mluvícím světě své doby. Kvalita jeho prací značně kolísala, ale jeho nejlepší knihy, zvláště anarchické parodie Nonsense Novels (1911, Nesmyslné romány) a Frenzied Fiction (1912, Poblázněná beletrie), čtenáři dodnes s potěšením čtou. Jeho mistrovská díla - kniha propojených povídek Sunshine Sketches of a Little Town (1912, Slunné skici malého města) a její velkoměstská obdoba Arcadian Adventure with the Idle Rich (1914, Arkadská dobrodružství horních deseti tisíc, č. 1959) - zaujímají výlučné postavení díky umělecké sjednocenosti a vážnějšímu podtextu... /Slovník spisovatelů, Libri, Praha 1996/.

5. Miroslav Rada a Jana Kadeřávková (Seniorská skupina ADA Praha)

Karel Čapek: **Císař Dioklecián**
(apokryf)

dramatizace: Miroslav Rada
režie: František Mikeš

6. Jaroslava Mikešová (DS MÁJ Praha)

Karel Čapek: **Dášenka**

7. Ludmila Čápková (DS Kroměříž)

Jean Rictus: **Máminy moldánky**

Slovo o autorovi:

Rictus Jehan, vl. jm. Gabriel Randon de Saint-Amand, 1867 - 1933, franc. Básník, prozaik a dramatik, povoláním městský zřízenec. Psal písně a básně pro pařížské kabarety o bidě a revoltě pařížského proletariátu šťavnatým argotickým jazykem - sbírky les Doléances (Nářky), Samomluvy chudáka, le Coeur populaire (Srdce lidu). /Encyklopedie osobností Evropy od starověku do současnosti, Nakladatelství dům OP, Praha 1993/.

8. Rudlof Faltejsek a Jaroslav Vik (Hradec Králové)

Jiří Voskovec a Jan Werich: **Století**
(montáž z předscén V + W)

6

Divadlo jednoho herce

host přehlídky:

MIROSLAV ČÁSTEK

Antoine de Saint Exupéry:

CITADELA

hraje: Miroslav Částek

Slovo o interpretovi:

Miroslav Částek se narodil 24.3.1937 v Brně. Studoval na brněnské Janáčkově akademii múzických umění herectví. V letech 1962-66 byl členem Státního divadla v Brně, 66-68 členem divadla E.F. Buriana v Praze, 68-75 členem Státního divadla, 76-81 členem poetické vinárny Viola v Praze, 81-87 ve svobodném povolání, 87-90 členem Státního divadla Brno a od r.1990 opět ve svobodném povolání. Od roku 1968 se věnuje divadlu jednoho herce, patří k průkopníkům této divadelní disciplíny u nás, zúčastnil se v tomto oboru nejednoho festivalu, např. v roce 1976 v polské Toruni, je pravidelným účastníkem festivalu Divadla jednoho herce v Chebu. V někdejší OKS v Blansku vyšla publikace Tucet textů Divadla jednoho herce Miroslava Částka. /Zdroj informací: Kdo je kdo 91/92, nakladatelství Kdo je kdo, Praha 1991./

Slovo o autorovi:

Saint-Exupéry Antoine de, 1900 - 1944, francouzský spisovatel a letec. V románech (Noční let, Země lidí, Válečný pilot) a symbolických příbězích (Malý princ) usiluje o postžení smyslu činu a mravních hodnot v moderní společnosti poznamenané technickým pokrokem. /Encyklopedický slovník, Odeon, Praha 1993./

7

DROBNÍČKY
aneb
ČAPEK - NICOLAJ - AVERČENKO

Seniorská skupina divadelního souboru ADA Praha

Karel Čapek:
Telegram
(dramatizace povídky)

dramatizace: Miroslav Rada
režie: František Mikeš
hrají: Jana Kadeřávková
Miroslav Rada

Slovo o souboru:

Divadelní soubor Máj byl založen v roce 1956. Od svého počátku se věnoval převážně hraní pohádek. V posledních letech nastuduje pravidelně v každé sezóně dvě až tři. Uplatnění pro ně nachází v pravidelných představeních v pražském Radiopaláci na Vinohradech, kde každou sobotu hraje pro děti. Za dobu své činnosti uvedl však také velké množství celovečerních her pro dospělé. Několikrát se zúčastnil i Jiráskova Hronova. V současné době má soubor asi 70 členů, z toho aktivních 40. V posledních letech se složení souboru výrazně omladilo. Seniorská skupina DS Máj dokazuje všem, že na jevišti se zkrátka nestárne.

Jaroslava Mikešová
Divadelní soubor Máj Praha

Aldo Nicolaj:
Sůl a tabák

režie: František Mikeš
hraje: Jaroslava Mikešová

Slovo o autorovi:

Italský dramatik. Narodil se 15. března 1920 ve Fossanu. Velký úspěch znamenalo jeho dílo Voják Piccio z roku 1955 (do češtiny přeloženo jako Italská balada), které kritizuje militarismus. Jeho dramata jsou satirami na rodinné vztahy. Formou i námětem často směřují k absurdnímu dramatu. V roce 1966 byly jeho Monology uvedeny pod názvem Tři proměny Zdenky Procházkové. Knižně tato monodramata vyšla pod názvem Šestkrát do černého.

Divadelní soubor Havlíček Neratovice

Arkadij Averčenko:
Klíč
(aktovka)

režie: Milan Šára
technická spolupráce: Jaroslav Cajthaml
Vlasta Petržilková
Jaroslav Pusch
Vlasta Šárová

osoby a obsazení:

Muž: Milan Jakubík
Žena: Marie Živná
Vladimír Nikolajevič: František Živný

Slovo o souboru:

Divadelní soubor Havlíček oslaví v roce 1999 sedmdesát let svého trvání. Od roku 1971 do roku 1983 se soubor věnoval pouze inscenacím her pro děti. Od roku 1984 začal hrát i pro dospělé diváky a tím se od roku 1986 věnoval zcela. Za inscenaci hry Miroslava Horníčka Dva muži v šachu získal prvenství na středočeské krajské přehlídce v Rakovníku. Další inscenace, se kterými se soubor zúčastnil okresních i krajských přehlídek: Hrdinům slzy nesluší, Pygmalion, Generálka, Biletářka, Commedia finita. V roce 1990 se neratovičtí ochotníci vrátili k inscenování pohádek. V roce 1995 se s hrou Jiřího Hubače Generálka probíjovali na národní přehlídce činoherního divadla Divadelní Třebíč. Marie Živná byla mnohokrát oceněna na Pohárku SČDO, národní přehlídce divadelních monologů a dialogů a na přehlídkách divadla jednoho herce, což jí umožnilo vystoupit několikrát na Jiráskově Hronově v představení finalistů soutěže SČDO.

Slovo o autorovi:

Averčenko Arkadij Timofejevič, 1881 - 1925, ruský spisovatel. Autor brilantních humoresek i závažných společenských satir (Tucet nožů do zad revoluce). Po odchodu do exilu (1923) žil a zemřel v Praze. /Encyklopedický slovník, Odeon, Praha 1993./

Adivadlo Havlíčkův Brod

Bohuslav Rejnek:
Krajina oblačných ptáků
(výběr z básnického díla)

režie: Lída Honzová
hudba: Johan Sebastian Bach
práce s hudbou: Eva Fikarová

přednáší: Marta Hermannová
Lída Honzová
František Beneš

Slovo o autorovi:

Rejnek Bohuslav, 1892 - 1971, český výtvarník, básník a překladatel. Autor expresionismem inspirovaných sbírek (Podzimní motýli, Mráz v okně, Snih na zápraží, Odlet vlaštovek). /Encyklopedický slovník, Odeon, Praha 1993./



Seniorská skupina Jiráskova divadla v Hronově

Jednoaktová koláž z textů bratří Čapků a Jana Karafiáta
Kořistníčci

režie: Miroslav Houštěk
hudba: Jaroslav Meier
realizace scény - světla - zvuk: Zdeněk Fidler, Dagmar Kolínová
inspice a nápověda: Marta Houšťková

osoby a obsazení:

Dívka:	Hana Jelínková
Chrobák:	Jiří Kubina
Chrobačka:	Věra Prouzová
Cizí Chrobák:	Václav Soukup
Lumek:	Lubomír Červený
Larvička:	Eva Šíková
Cvrček:	Bedřich Beran
Cvrčková:	Věra Macková
Parazit:	Čeněk Horných

Slovo o hře:

Koláž z textů bratří Čapků a Jana Karafiáta - základem je druhý obraz hry brí Čapků „Ze života hmyzu“, který představuje krutý boj o přežití mezi hmyzem jako paralelu k chování lidí. Text hry je prokládán krátkými pasážemi z knížky pro děti „Broučci“ Jana Karafiáta, který naopak ukazuje život broučků, nápadně podobný životu zbožných a slušných lidí.

Slovo o souboru:

Naše seniorská skupina hrála svou první hru - Čechovova Medvěda - na I. ročníku národní přehlídky seniorského divadla v Plzni. Vytvořila se na základě poznání z Jiráskova Hronova v roce 1994, na kterém jsme se poprvé se seniorským divadlem setkali a uvěřili, že i starší divadelníci mají možnost hrát své vlastní divadlo. Jsme přesvědčeni, že právě starší amatérští herci se svými dlouholetými jevištními zkušenostmi mají právo sáhnout po textech nejvyšší hodnoty.



Bílé divadlo Ostrava

Samuel Becket:

Šťastné dny

Krappova poslední páska

scénář - výprava - režie: Jan Číhal a Luděk Jičínský

hrají: Jan Číhal
Luděk Jičínský
Rost'a Holman
Jana Holmanová
Zbyněk Popelka
Dušan Zakopal

Slovo o souboru:

„Není pravda, že bychom svůj název minili jako protiklad k černé Ostravě nebo snad k černému divadlu, jak se někdy mylně uvádí,“ říká Jan Číhal, který v roce 1982 soubor, jímž prošly - a leckdo i trvale zakotvil - desítky herců, výtvarníků, muzikantů a jiných spolupracovníků. Jan Číhal jej založil se svými přáteli Luděkem Jičínským, Táňou Bartošovou a Ivou Durczakovou. Ti dodnes tvoří jeho stabilní jádro. „Jde spíš o výraz toho, že nehodláme nic skrývat. Vše se odehrává v prudkém bílém světle, jasně nasvěčujícím problém nebo myšlenku, kterými se právě zabýváme, na prostoru bez temných koutů,“ vysvětluje.

S touto ideou také zřejmě souvisely expresivita projevu a častá prezentace nahoty, tak typické pro jistou část jejich tvorby. Díky svému nekonvenčně experimentálnímu projevu a zpracování témat se divadlo potýkalo od počátku s tehdy běžnými problémy s oficiálními místy. Ale přesto, že se muselo často stěhovat a hledat stále nové zřizovatele (Bohumín, Poruba, Klimkovice, Ostrava atd.), nepřestávalo pracovat.

První hra, kterou se v roce svého vzniku představilo, byla dramatizace Hrabalových Klubů poezie. Pod názvem Hráz věčnosti ji uvedli se spisovatelovým osobním požehnáním. Dodnes uvedlo Bílé divadlo dalších patnáct inscenací, z nichž k nejvýraznějším patřil značně kontroverzní Faust z roku 1988, imaginativní ztvárnění Bulatovičova románu Červený kohout letí k nebi (1993), pojatý coby masopustní rej kombinovaný s prvky slovanských iniciačních obřadů. K nejvýznamnějším inscenacím náleží především komorně snový Dům mé matky (1990), vycházející z Holanovy básně Návrat.

Právě po stránce provedení lze tvorbu souboru rozdělit do dvou základních rovin. Na jedné straně je to komorní drama, charakterizované bezprostřední blízkostí a kontaktem s publikem (například současný Becket či zmíněný Dům mé matky), na straně druhé pak velká představení, určená především k provedení v pleneru (Máj nebo Bílé sny). /Amatérská scéna 1/98 - z článku Miroslava Vlčka./

Slovo o autorovi:

Becket Samuel, 1906 - 1989, irský spisovatel. Píše nejprve anglicky, od 1951 převážně francouzsky, 2 roky lektor angličtiny v Paříži (od 1928), nato lektor francouzštiny v Dublině, spřátelen s J. Joycem, jeho tajemník (1937). Od 1938 žije v Paříži, od 1945 se věnuje literatuře. Ovlivněn Joyceovým modernismem (přeložil jeho dílo do francouzštiny), píše metafyzicko-symbolistické prózy, ukrývající pod sarkastickým humorem marnost a absurditu lidského života - povídky Murphy, Novely a texty pro nic. Po válce čelný představitel absurdního dramatu: Čekání na Godota vyjadřuje pocity člověka v odlidštěném světě, marně čekajícího na lásku slitování. Burleskní expresionismus, blízký cirkusovému umění, a metafyzický pocit absurdnosti lidské existence je vlastní i dalším dramatům: Dějství beze slov, Comédie, Compagnie (Společnost) aj. 1969 Nobelova cena za literaturu.

ℓ

Seniorentheater (SeTa) Düsseldorf, Německo

host přehlídky

Heinrich Heine, William Shakespeare, Johan Wolfgang Goethe, SeTa:

Heine, Shakespeare & Co.

Vlastní produkce SeTa

režie: Helga Dürr a Gertrud Schwan
osoby: Starý Poltergeist (hlučný duch)
Duchové světové literatury
Strašidla
Čarodějnice
Dáblí
Dívky a Paní

Slovo o souboru:

Seniorské občanské divadlo ve St. Düsseldorfu bylo založeno v r. 1989 Ernestem Martinem, ředitelem Mladého divadla ve St. Düsseldorfu. Každý rok nové představení, výborný kontakt s médii a veřejností, časté hostování souboru jsou výsledkem intenzivní divadelní práce, která je profesionálně vedena. SeTa, čítající 17 dam a 3 muže, dosáhla maximální podpory ze dvou fondů (Visual Arts a Sosio-Culture) a je pravidelně podporována úřadem pro kulturu a městskou spojitelnou v Düsseldorfu. SeTa se letos zúčastnila s inscenací Heine, Shakespeare und Co. jednoho s prestižních evropských festivalů amatérského divadla 9. Divadelních dnů evropských kultur v Paderbornu v Severním Porýní-Westfálsku.

Slovo o hře, vlastně obsah:

Průvodcem jednotlivými scénami hry je Poltergeist (hlučící duch, strašidlo) a potulný pěvec se svými texty, moritáty a písněmi.

1. **scéna: Strašidelná balada** - O půlnoci vystupují duchové z hrobů a vyprávějí si svoje příběhy o tom, jak je kdysi zabila láska. Úder zvonu, který oznamuje jednu hodinu, přizraky zahání.
2. **scéna: Sen noci svatojánské** - Postavy ze Shakespearových dramát se setkávají po stovkách let za svatojánské noci. Heinrich Heine, který zvláště oceňoval Shakespearovy ženy, je poděšen, neboť zestárlý - přestože stále ještě hovoří o lásce. Na smrt nemocný básník již nechce slyšet o vášních a touží po klidu, aby mohl spát.
3. **scéna: Čajový salón** - Pět směšných dam diskutuje o filozofickém problému „těla a duše“ a útočí na sebe svými špičatými jazyky. Jejich duchovní průvodce, Jeho Velebnost, chválí jejich počestnost. Po jeho odchodu se však dámy rychle vracejí k „vznešené“ zlomyslnosti.
4. **scéna: Červené pantofle** - Heineho báseň o kočce a myši je parabolou na svádění luxusem a vypráví o žalostném konci jedné marnivé myši.

5. **scéna: Sabat čarodějnic** (podle Taneční poemy H. Heineho) - Faust je unaven životem. Volá duchy pekel, aby dali jeho existenci nový smysl. Mefistoteles mu podá kouzelný nápoj a pekelné představení začíná: čerti a čarodějnice vábí a pokoušejí Fausta. Ten nemůže odolat extatickému opojení zvuků a barev a nebezpečně vábivému kouzlu pekla podléhá.

6. **scéna: Radost a utrpení lásky** - Scénická reprodukce vybraných milostných básní H. Heineho.

7. **scéna: Muži u moře** - Jsou staří a churaví, ale mají ještě přání, která je udržují při životě prostřednictvím vzpomínek na dřívější milostné zážitky. Dvě Heineho básně jako dialog.

8. **scéna: Jablkové dortíky** - K 200. Výročí narození Heineho se otevírá „literární salón“, projevy jsou na nejvyšší úrovni, následující diskuse a hádky na nejnižší. Heineho zamilovaný moučník, známé jablkové dortíky, společnost smiřují. Společně všichni naslouchají baladě o „ctnostném psu“, zhudebněné Heineho básni, která zrcadlí lidské nedostatky. Hosté jdou ke stolu, pouze Poltergeist není pozván. Svým prostomyslným způsobem zakončuje hru.

Ø

Nezávislá scéna Domu kultury Kroměříž

Hana Buchtová:

Jak na to

(komedie)

α

PROGRAMOVÁ BROŽURA
III. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY SENIORSKÉHO DIVADLA
KROMĚŘÍŽ 1998

připravil: Dr.Milan Strotzer
vydala: Společnost Amatérské divadlo a svět ve spolupráci s IPOS-ARTAMA Praha
Praha - Kroměříž 1998